

TRƯỜNG ĐẠI HỌC
SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH
HCMC University of Technology and Education

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

cuu duong than cong. com

Giảng viên: **ThS Trần Minh Toàn**

Điện thoại/email: lawyertoan@gmail.com

Học kỳ: **I / 2015 - 2016**

BÀI 4

QUAN HỆ PHÁP LUẬT

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com

NỘI DUNG

I- Khái niệm QHPL

II- Thành phần của QHPL

III- Các điều kiện làm phát sinh, thay đổi, chấm dứt quan hệ pháp luật

I- Khái niệm QHPL

1. Khái niệm QHPL
2. Đặc điểm của QHPL
3. Phân loại QHPL

cuu duong than cong. com

1- Khái niệm QHPL

QHPL là các quan hệ xã hội được các quy phạm pháp luật điều chỉnh làm cho các bên tham gia có quyền và nghĩa vụ pháp lý.

cuu duong than cong. com

2- Đặc điểm của QHPL

- Cho các QHXH sau:
- 1, Công dân A (nam giới, 20 tuổi) và Công dân B (nữ giới, 18 tuổi), yêu thương nhau và tổ chức lễ cưới theo nghi thức dòng tộc.
- 2, Chị X (45 tuổi) làm nội trợ, ra chợ mua rau muống.
- 3, chị S nộp hồ sơ xin việc tại công ty K.
- Hãy xác định quan hệ nào là quan hệ pháp luật? Tại sao?

Kết luận

Quan
hệ
pháp
luật

Là loại quan hệ xã hội
có ý chí

Mang tính giai cấp sâu sắc

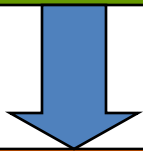
Nội dung của QHPL được
cấu thành bởi quyền &
Nghĩa vụ pháp lý,
Được đảm bảo thực hiện bởi
nhà nước

3- Phân loại QHPL

- Căn cứ vào đặc điểm, tính chất của quyền và nghĩa vụ giữa các bên tham gia.

cuu duong than cong. com

QHPL đơn giản

Quyền, nghĩa vụ
một chiều

QHPL phức tạp

Quyền, nghĩa vụ
Song phương

cuu duong than cong. com

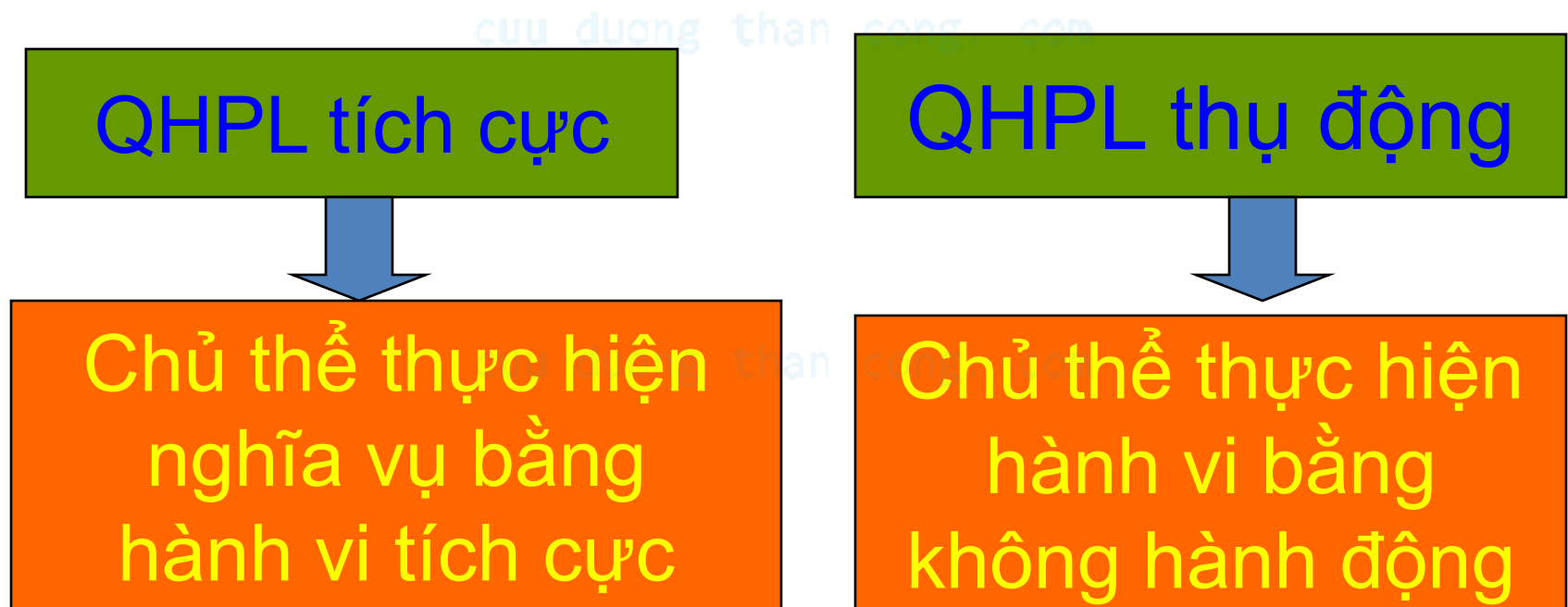
3. Phân loại QHPL(tiếp)

- Căn cứ vào đặc trưng của sự tác động

3. Phân loại QHPL(tiếp)

- Căn cứ vào tính chất nghĩa vụ pháp lý.

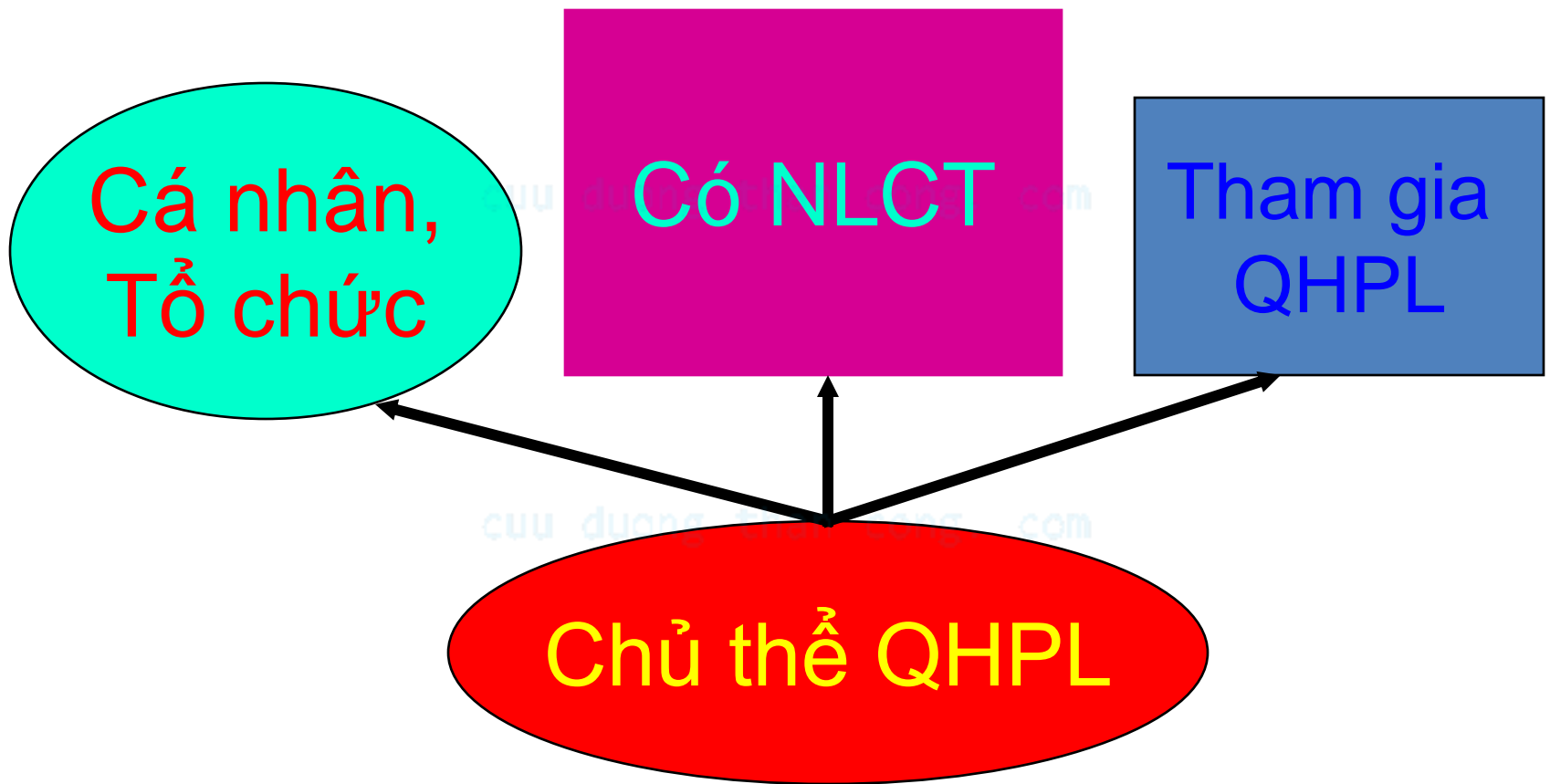
II- Thành phần QHPL

- 1- Chủ thể
- 2- Nội dung
- 3- Khách thể

[cuu duong than cong. com](http://cuuduongthancong.com)

[cuu duong than cong. com](http://cuuduongthancong.com)

1- Chủ thể QHPL

Năng lực chủ thể

- Gồm 2 yếu tố:
- NLPL: là khả năng chủ thể có các quyền hoặc nghĩa vụ pháp lý nhất định theo quy định của pháp luật.
- NLHV: là khả năng của chủ thể bằng hành vi của mình tham gia quan hệ pháp luật và thực hiện quyền, nghĩa vụ pháp lý theo quy định của pháp luật.

So sánh NLPL và NLHV

Yếu tố	Giống nhau	Khác nhau
NLPL	- Là khả năng của chủ thể - theo quy định của pháp luật.	NLPL: khả năng có quyền và nghĩa vụ.
NLHV		NLHV: khả năng bằng hành vi của mình thực hiện quyền và nghĩa vụ.

Thời điểm xuất hiện, chấm dứt các yếu tố thuộc năng lực chủ thể của cá nhân

yếu tố	NLPL	NLHV
Thời điểm		
Xuất hiện	Thông thường là từ lúc được sinh ra	-Độ tuổi -Khả năng nhận thức
Chấm dứt	Khi cá nhân đó chết	Khi cá nhân chết hoặc theo quy định của pháp luật

Thời điểm xuất hiện, chấm dứt các yếu tố thuộc năng lực chủ thể của tổ chức

yếu tố	NLPL	NLHV
Thời điểm		
Xuất hiện	<ul style="list-style-type: none">- Xuất hiện đồng thời khi tổ chức được thành lập hợp pháp- Phạm vi: theo quy định của pháp luật	
Chấm dứt	Khi tổ chức chấm dứt sự tồn tại: (giải thể, phá sản v.v..)	

2- Nội dung của QHPL

- Quyền chủ thể
 - Khả năng thực hiện hành vi nhất định do quy phạm pháp luật tương ứng quy định.
 - Khả năng yêu cầu chủ thể khác tôn trọng quyền, nghĩa vụ; chấm dứt hành vi cản trở quyền, nghĩa vụ.
 - Khả năng yêu cầu cơ quan NN có thẩm quyền can thiệp, bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp.

2. Nội dung của QHPL (tt)

- Nghĩa vụ chủ thể
 - Phải thực hiện một số yêu cầu nhất định do QPPL xác định nhằm đáp ứng yêu cầu của chủ thể khác.
 - Kiểm chế không thực hiện hành vi bị cấm
 - Phải chịu trách nhiệm pháp lý khi xử sự không đúng theo quy định của PL

3- KHÁCH THỂ

Lợi ích
vật chất

Lợi ích
Tinh
thần

Lợi ích
CT-XH

Chủ thể hướng tới
khi tham gia QHPL

III- Các yếu tố làm phát sinh, thay đổi, chấm dứt QHPL

Xem xét các tình huống sau:

Tình huống 1: một hôm tình cờ đi trên đường bạn phát hiện công ty TNHH A treo poster quảng cáo có in hình ảnh của bạn để quảng cáo cho dịch vụ kinh doanh của công ty A

Theo anh (chị), giữa bạn và công ty A có phát sinh quan hệ pháp luật hay không? Tại sao?

cuuduongthancong.com

Tình huống 2

Năm 1999, anh V và chị H tổ chức lễ cưới nhưng do công việc bận rộn, đi làm xa quê nên không đăng ký kết hôn. Tháng 01/2011, chị H về quê, rủ anh V về cùng để đăng ký thì V nói bận không về được, vả lại không cần thiết phải đăng ký vì đã có 2 mặt con với nhau. Tháng 1/2012 giữa hai người phát sinh mâu thuẫn. Thời gian sau, họ gửi đơn ra tòa xin ly hôn.

Theo anh (chị), giữa V và H có phát sinh quan hệ vợ chồng theo pháp luật hay không? Tại sao?

III- Các yếu tố làm phát sinh, thay đổi, chất dứt quan hệ pháp luật

1- Quy phạm pháp luật

2- Năng lực chủ thể

3- Sự kiện pháp lý:

- Khái niệm sự kiện pháp lý
- Phân loại sự kiện pháp lý

- Khái niệm sự kiện pháp lý

1. Những điều kiện, hoàn cảnh, tình huống của đời sống thực tế.

2. Được quy định trong QPPL

3. Việc xuất hiện hay mất đi của nó gắn liền với sự phát sinh, thay đổi hoặc chấm dứt QHPL.

Phân loại sự kiện pháp lý

Căn cứ vào ý chí của chủ thể

Phân loại sự kiện pháp lý (tt)

- Căn cứ vào hậu quả:
 - - SKPL làm phát sinh QHPL
 - - SKPL làm thay đổi QHPL
 - - SKPL làm chấm dứt QHPL

cuu duong than cong. com

Câu hỏi ?

- Cho VD 1 sự kiện pháp lý đồng thời làm phát sinh, thay đổi, chấm dứt QHPL.

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com

• **THANK YOU !**

cuu duong than cong. com